



Financial Literacy 2016

Undersøgelse om børns forhold til og viden om penge

Gennemført blandt børn i alderen 10-15 år i perioden den 16.-22. marts 2016.

Danske Bank

YouGov®



Indhold

- 3 Hovedkonklusioner
- 9 Baggrund og metode
- 14 Uddybning af resultater
- 38 Kontakt YouGov

A close-up photograph of a hand stacking several silver coins on a white surface. The hand is positioned at the top right, with fingers carefully placing a coin onto a stack. The stack of coins is in the foreground, and another stack is visible in the background to the left. The lighting is soft and even, highlighting the texture of the coins and the skin of the hand.

Hovedkonklusioner

Hovedkonklusioner

Fokus på penge og økonomi i familien

- 49 procent af børnene mellem 10-15 år taler med deres forældre om familiens økonomi mindst en gang om måneden.
- Hver fjerde barn mellem 10-15 år taler med sine forældre om, hvad han eller hun bruger sine egne penge på mindst en gang om ugen (24%).
- Børns viden om penge afstedkommes først og fremmest af, at deres forældre lærer dem om penge (76%). En del børn lærer også om penge ved selv at have penge, som de sparer op eller bruger (68%).
- 6 ud 10 børn mellem 10-15 år kunne godt tænke sig at lære mere om penge (63%).

Hovedkonklusioner

Lommepenge

- Flest børn mellem 10-15 år får mellem 100-199 kr. (27%) i lommepenge af deres forældre om måneden. De 13-15-årige får generelt højere lommepengebeløb end de 10-12-årige.
- Mange børn mellem 10-15 år skal udføre forskellige huslige pligter for at få lommepenge. De mest udførte pligter blandt børnene er husligt arbejde (57%), at rydde op på sit værelse (52%) og at dække bord/tage ud af bordet (49%).
- 57 procent af børnene får lommepenge ved at få dem i hånden som kontanter, mens 37 procent får lommepengene sat ind på en konto. Blandt de 13-15-årige får hver femte lommepenge overført via tjenester som MobilePay og Swipp (21%).
- 9 ud af 10 børn mellem 10-15 år sparer op, hvis der er noget, de gerne vil have (88%)

Hovedkonklusioner

Børn som forbrugere

- 47 procent af børn mellem 10-15 år oplever ofte, at deres mor og far siger nej til ting, de gerne vil have. Derfor vælger børnene i stedet enten at spare op (24%) eller at ønske sig (23%) det, de gerne vil have.
- 7 ud af 10 børn tilkendegiver, at deres forældre bestemmer over, hvad de bruger deres penge på (69%). Forældrene bestemmer især over, hvad børnene bruger deres penge på, når det vedrører køb af større ting (50%)
- 23 procent af børnene handler selv eller sammen med deres forældre på internettet mindst en gang om måneden.
- 12 procent af børnene har prøvet at blive snydt i forbindelse med køb på internettet.

Hovedkonklusioner

Holdninger til kontanter

- Når det gælder foretrukne betalingsformer i en butik, foretrækker flest børn at betale med fysiske penge/kontanter (44%). Hver tredje barn foretrækker at betale med et dankort/andet kreditkort (30%) i en butik. Der er væsentlige forskelle de to aldersgrupper imellem, når det gælder foretrukne betalingsformer.
- Sammenlignet med børn i alderen 13-15 år (30%) foretrækker næsten dobbelt så mange børn i alderen 10-12 år (58%) at betale med fysiske penge/kontanter i en butik.
- Omvendt er dankort/andet kreditkort den klart mest foretrukne betalingsmetode blandt børn i alderen 13-15 år (41%), mens markant færre børn i alderen 10-12 år (17%) foretrækker denne betalingsmetode.
- Dobbelt så mange af de 13-15-årige (17%) som de 10-12-årige (9%) foretrækker at betale med MobilePay/Swipp.

Hovedkonklusioner

Viden om penge og privatøkonomi

- 47 procent af børnene ved, at en rente er prisen for at låne penge. Der er samtidig en stor andel på 32%, der ikke ved, hvad en rente er.
- 7 ud af 10 børn tror, at man kommer at skyldes banken flere penge (74%), hvis man ikke tilbagebetaler penge, man har lånt i banken. Knap 1 ud af 10 tror, at man kommer i fængsel (7%), og at man ikke kan få et Dankort (7%), hvis man ikke tilbagebetaler penge, man har lånt i banken
- Det er ikke soleklart for børnene, hvad et budget er. 42 procent af børnene tror rigtigt, at et budget er en oversigt over ens indtægter og udgifter. Der er dog 21 procent, der tror, at et budget er en oversigt over ens udgifter, og 30 procent, der ikke ved, hvad et budget er.
- 1 ud af 10 børn har hørt om faste og variable omkostninger (11%). Vidensniveauet om faste og variable omkostninger er markant højere blandt børn i alderen 13-15 år (18%) end blandt børn i alderen 10-12 år (4%).

A hand is shown placing a white block on a grid of other white blocks. The background is a light green color. A red banner is overlaid across the middle of the image, containing the text "Baggrund og metode" in white.

Baggrund og metode

Formål med undersøgelsen

YouGov har gennemført en spørgeskemaundersøgelse for Danske Bank med det formål at undersøge børns forhold til og viden om penge og økonomi.

Undersøgelsen afdækker følgende aspekter:

- Fokus på penge og økonomi i familien
- Lommepenge
- Børn som forbrugere
- Holdning til kontanter
- Viden om penge og privatøkonomi

Metodespecifikationer

Interviewperiode & dataindsamlingsmetode

Undersøgelsen er gennemført i perioden 16.-22. marts 2016 via internettet med udgangspunkt i YouGov Panelet. Børnenes forældre blev kontaktet via e-mail med et link til et online-spørgeskema, som de blev bedt om at få deres børn til at besvare.

Målgruppe og antal svar

Stikprøven består af **605** børn i alderen 10-15 år. Ud af disse interview er 298 med børn i alderen 10-12 år og 307 med børn i alderen 13-15 år.

Offentliggørelse af resultater

Ved enhver offentliggørelse af undersøgelsens resultater skal YouGov angives tydeligt som kilde.

Forud for offentliggørelse af undersøgelsens resultater skal YouGov have pressemeddelelsen eller anden brug af resultaterne til godkendelse.

Formålet hermed er alene at sikre, at vi analyseteknisk kan stå inde for brugen af resultaterne.

Ved pressemeddelelser skal dette ske i henhold til reglerne fra ESOMAR, hvorfor en tekst som følger skal inkluderes:

"Undersøgelsen er gennemført af analyseinstituttet YouGov. Der er i perioden 16.-22. marts 2016 i alt gennemført 605 CAWI-interview med børn i alderen 10-15 år".

Vejning af data

Undersøgelsens data er vejlet på dimensionerne køn og alder på baggrund af et ideal for Danmarks Statistik for børn i alderen 10-15 år. Det betyder, at resultaterne er repræsentative for børn i alderen 10-15 år i forhold til køn og alder. Nedenfor ses en oversigt over datamaterialets uvejede og vejede sammensætning i forhold til køn og alder.

Sammensætning af stikprøven	Uvejet	Antal (uvejet)	Vejet	Antal (vejlet)
Køn				
• Pige	51,7%	313	48,9%	296
• Dreng	48,3%	292	51,1%	309
Alder				
• 10 år	13,7%	83	16,5%	100
• 11 år	16,5%	100	16,5%	100
• 12 år	21,3%	129	16,3%	99
• 13 år	17,4%	105	16,6%	100
• 14 år	16,2%	98	17,1%	103
• 15 år	14,9%	90	17%	103

Læsning af tabelsættet

Fremstilling og tolkning af data

Grafisk fremstilling af resultater

Hvert spørgsmål afbildes grafisk i form af tre grafikker:

- 1) En **grøn graf** for totalbasen (børn 10-15 år)
- 2) En **blå graf** for børn mellem 10-12 år
- 3) En **orange graf** for børn mellem 13-15 år

Tabelsættet

Svarene for hvert spørgsmål er krydset med alle baggrundsvARIABLE, hvorfor det i tabelsættet er muligt at se svarene for hvert spørgsmål fordelt på de forskellige nedbrydningsgrupper. I tabelsættet er det også muligt at se svar fra de forskellige alderstrin og aldersgrupperinger.

Signifikante afvigelser

Talmaterialet i tabellerne er testet for signifikans (signifikante afvigelser). Der er en lang række signifikante afvigelser i tabellerne, dvs. at der er forskellige afvigelser i forhold til, hvordan de forskellige nedbrydningsgrupper besvarer de enkelte spørgsmål. At en afvigelse er signifikant, vil sige, at svaret fra en given nedbrydningsgruppe er markant anderledes end svaret fra en anden eller alle andre nedbrydningsgrupper.

Statistiske tests til afdækning af signifikante afvigelser – Chi2-test og T-test

For at afdække de signifikante afvigelser på tværs af forskellige grupper af danskere er der foretaget to forskellige statistiske tests, Chi2-test og T-test:

Chi2-test: Chi2-testformen er repræsenteret i tabellerne ved henholdsvis farven grøn eller rød. Hvis grøn er vist i tabellerne, er resultatet signifikant højere end totalen. Hvis rød er vist i tabellerne, er resultatet signifikant lavere end totalen. Der er valgt et konfidensinterval på 95 %.

T-test: T-testen er repræsenteret i tabellerne ved blokbogstaver. Hvis et blokbogstav er vist i tabellerne, betyder det, at resultatet i den givne kolonne er signifikant forskelligt fra den kolonne, som blokbogstavet henviser til. Til denne test er der ligeledes valgt et konfidensinterval på 95%.



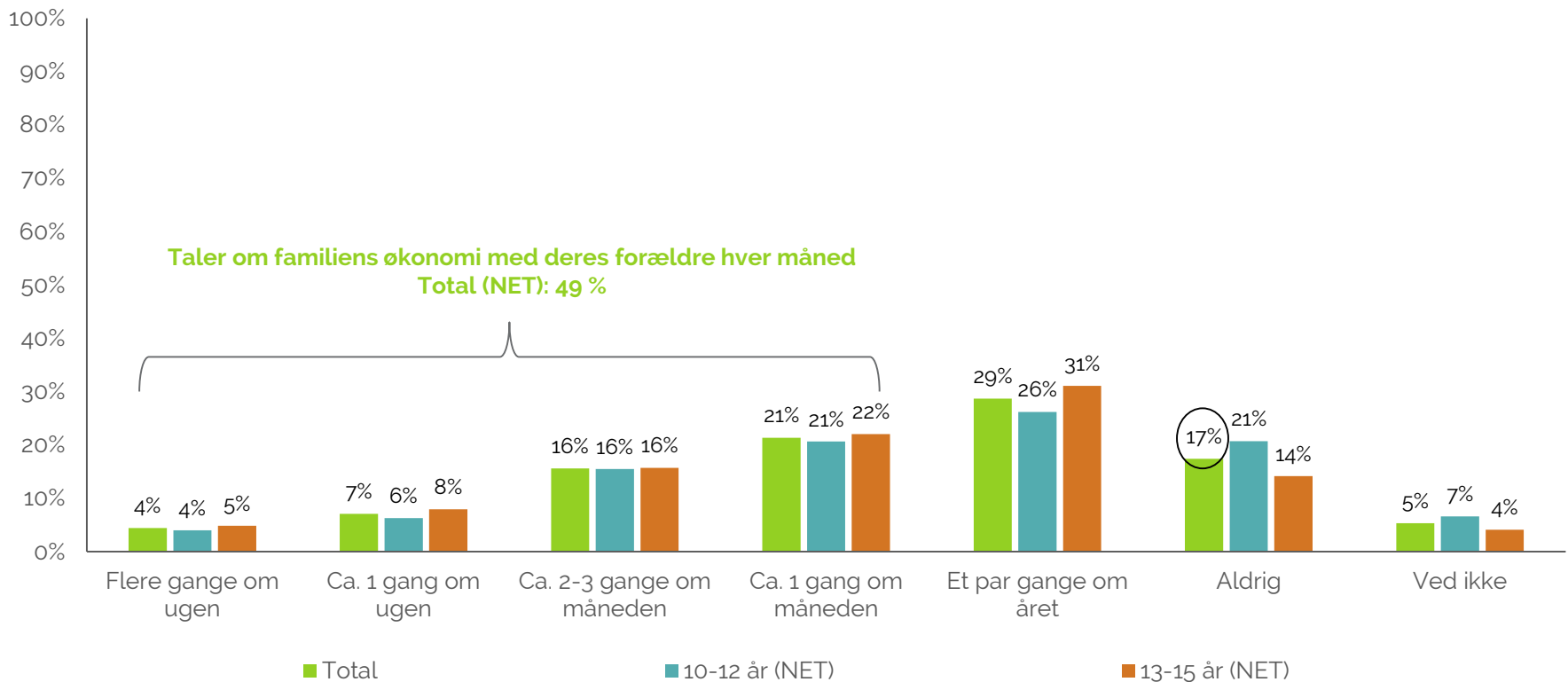
Uddybning af resultater

Fokus på penge og økonomi i familien

49 procent af børnene taler med deres forældre om familiens økonomi mindst en gang om måneden, mens 17 procent af børnene aldrig taler med deres forældre om familiens økonomi.

Sp.3 Hvor tit taler du med din mor og far om din families økonomi, f.eks. hvor mange penge I bruger på mad og ferier eller hvor meget I betaler i husleje?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)

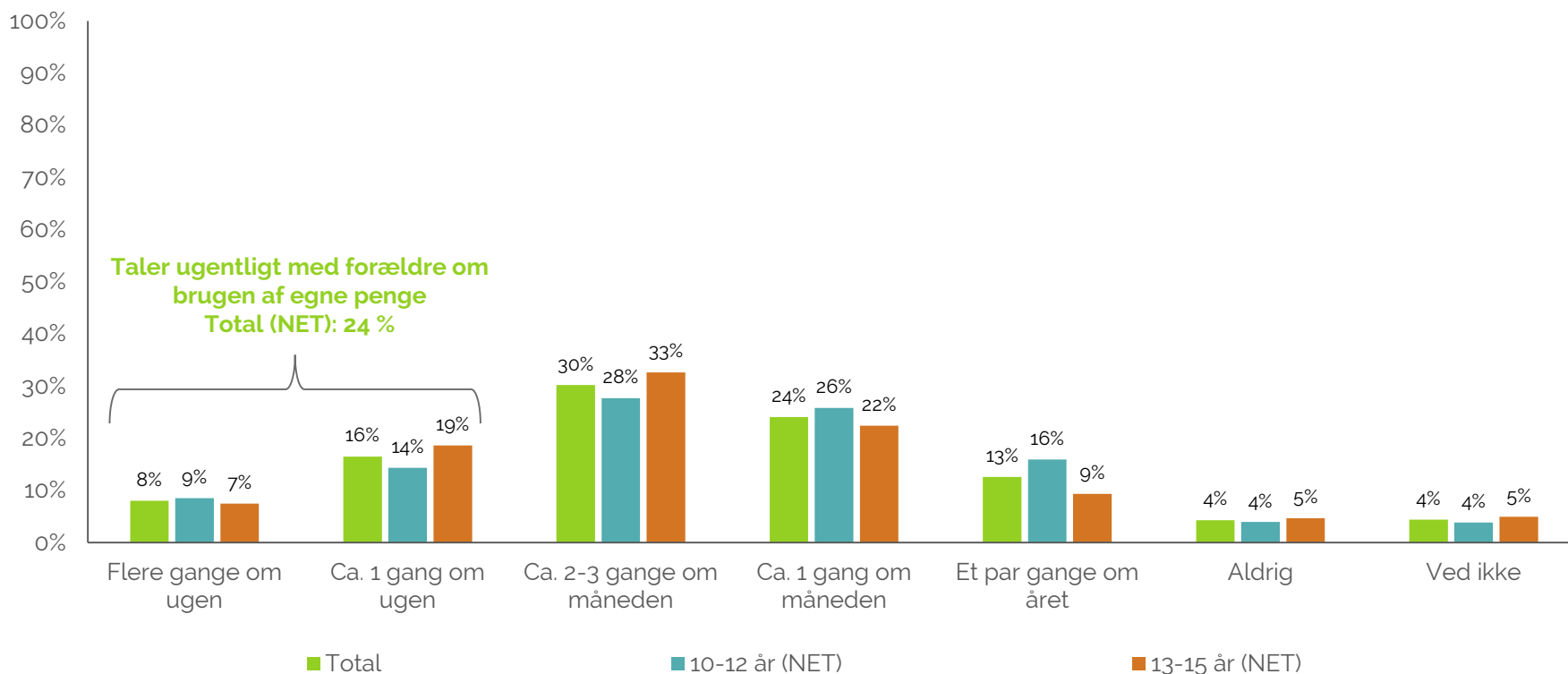


Flere børn i alderen 10-12 år (21%) end i alderen 13-15 år (14%) svarer, at de aldrig taler med deres forældre om familiens økonomi.

Hver fjerde barn taler mindst en gang om ugen (24%) med deres forældre om, hvad de bruger deres egne penge på.

Sp.4 Hvor tit taler du med dine forældre omkring, hvad du bruger dine egne penge på?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)

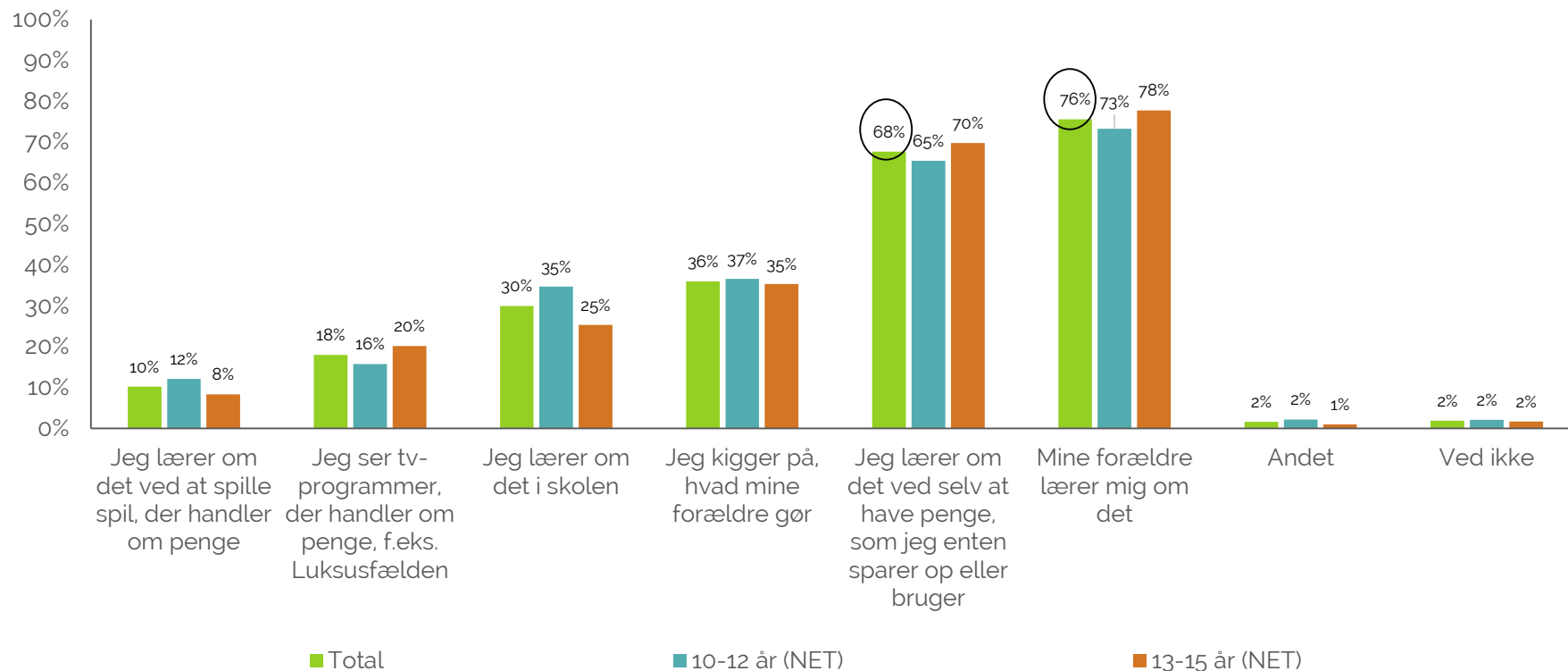


Børn i alderen 10-12 år taler generelt lidt sjældnere med deres forældre om, hvad de bruger deres egne penge på end børn mellem 13-15 år. Det ses f.eks. ved, at 16 procent af de 10-12-årige kun taler med deres forældre om dette et par gange om året mod 9 procent af de 13-15-årige.

Børn får først og fremmest viden om penge ved, at deres forældre lærer dem om penge (76%). En del børn lærer også om penge ved selv at have penge, som de enten sparer op eller bruger (68%).

Sp.5 Hvordan lærer du om penge, f.eks. hvad ting koster?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)



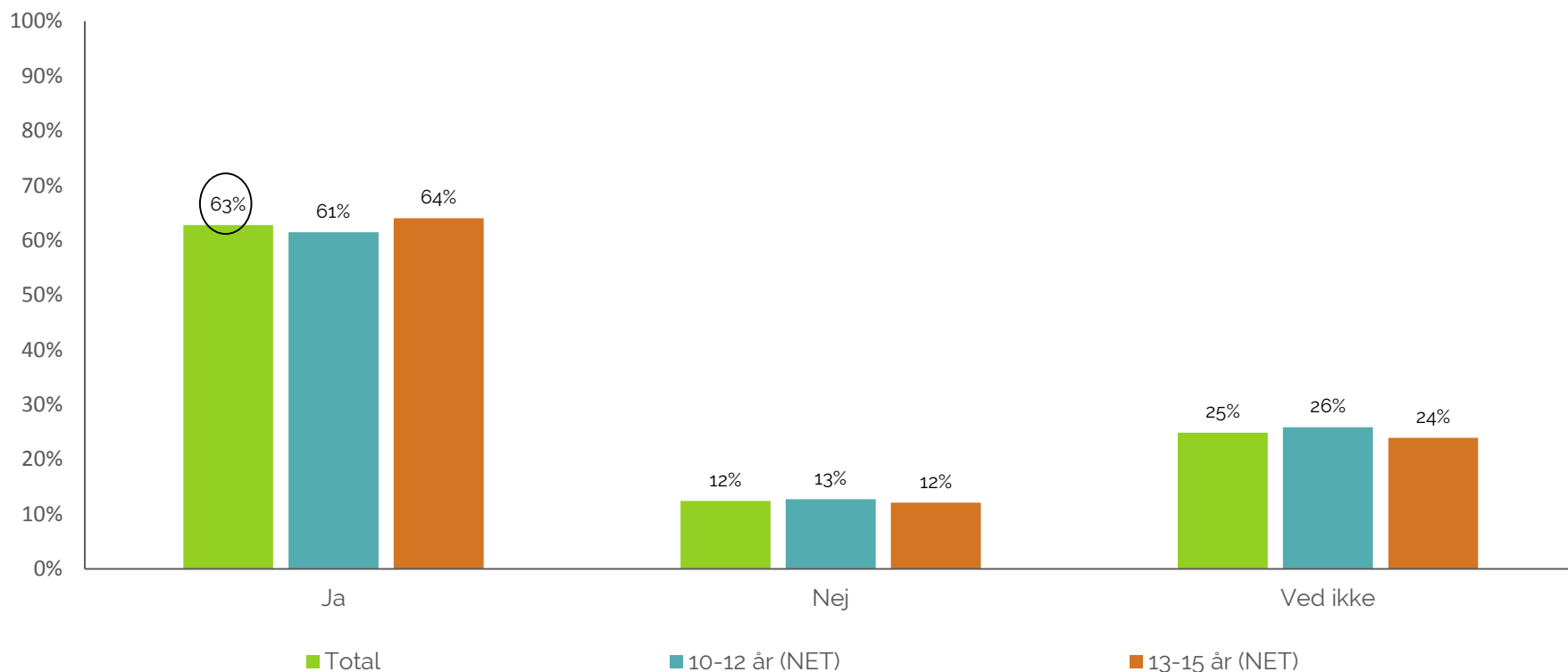
En del flere børn i alderen 10-12 år (35%) lærer om penge i skolen end børn i alderen 13-15 år (25%).

Børn, som har tre rigtige svar i vidensspørgsmålene, lærer i højere grad end børn med ingen eller færre rigtige svar om penge ved, at de selv har penge (83%), ved at kigge på, hvad deres forældre gør (48%) og ved at se tv-programmer, der handler om penge (28%).

6 ud 10 børn kunne godt tænke sig at lære mere om penge (63%).

Sp.6 Kunne du tænke dig at lære mere om penge?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)



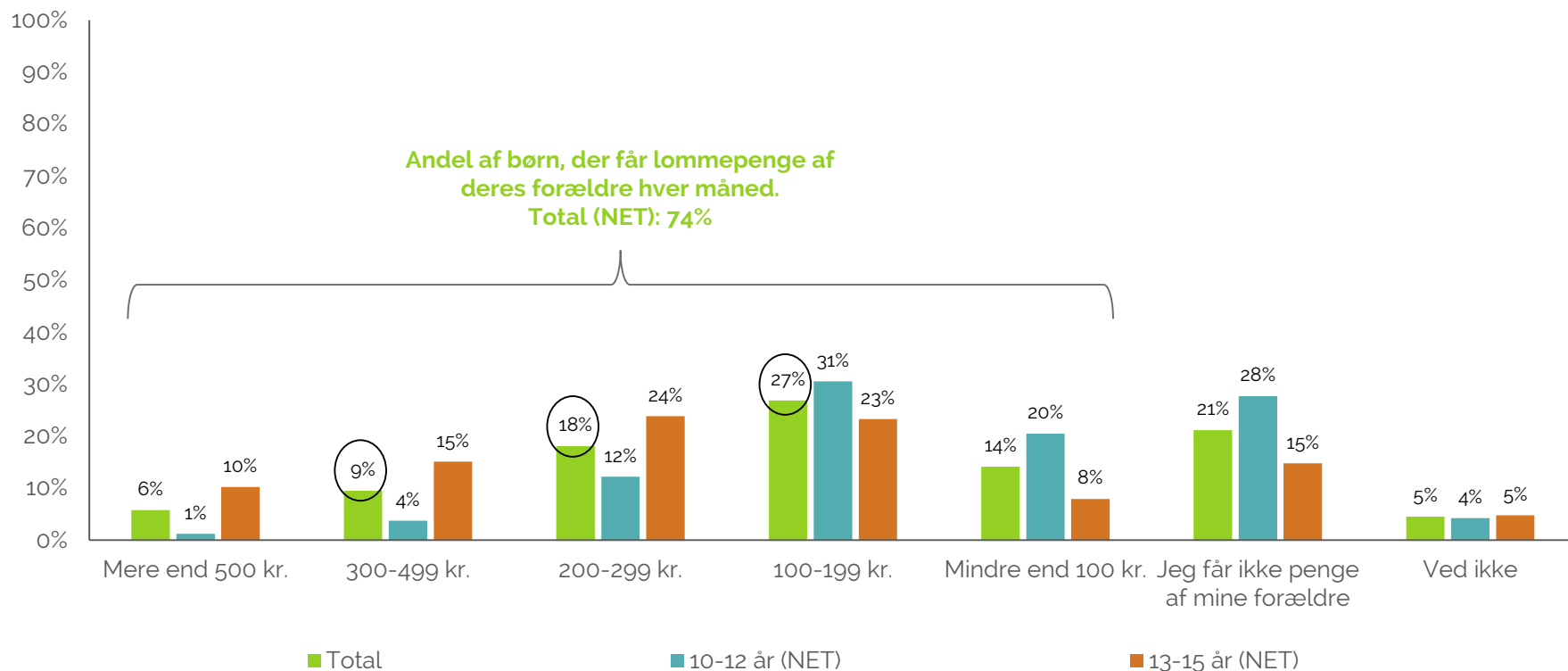
Aldersgrupperne ligner hinanden i forhold til ønsket om at lære mere om penge.

Lommepenge

Totalt set får flest af børnene mellem 100-199 kr. i lommepenge af deres forældre om måneden. De 13-15-årige får generelt højere lommepengebeløb end de 10-12-årige.

Sp.7 Hvor mange lommepenge får du af dine forældre om måneden?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)



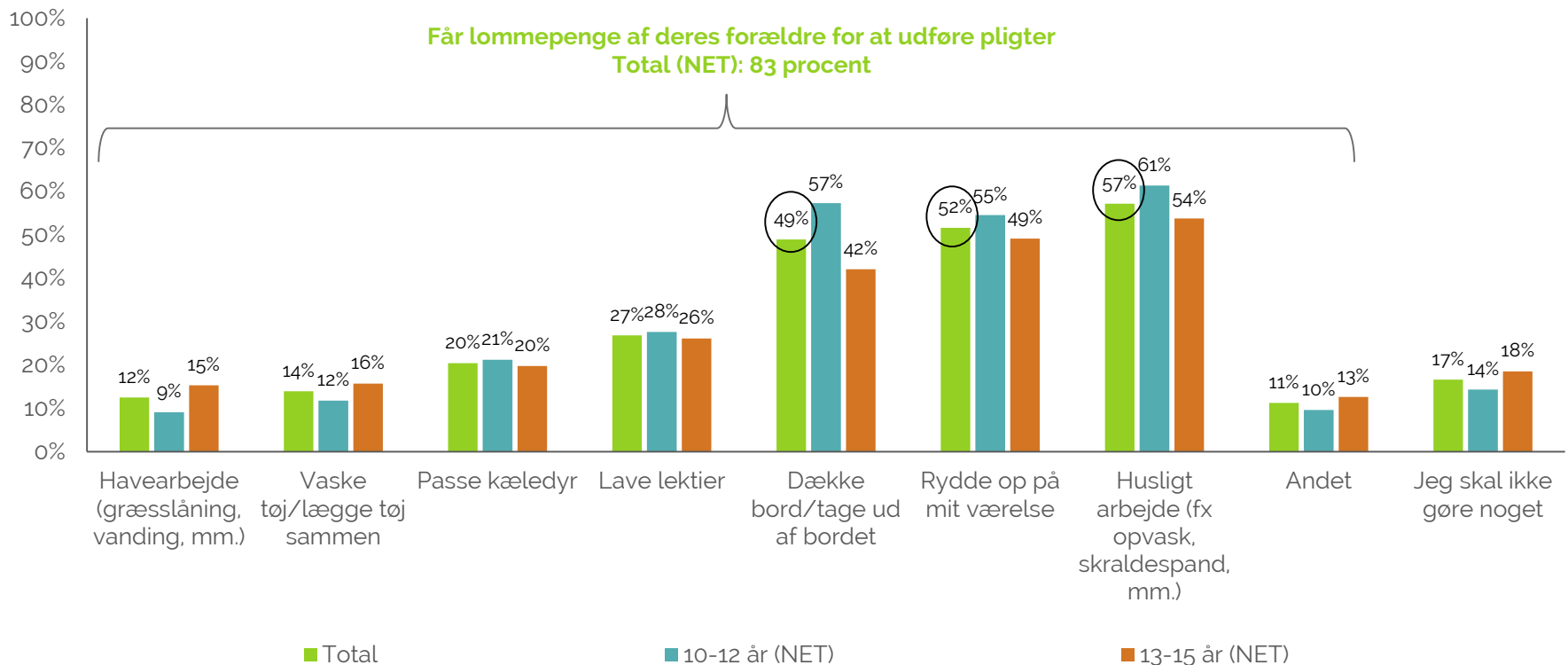
Sammenlagt får i alt 74% af børnene lommepenge af deres forældre hver måned. Det betyder samtidig, at der er en stor andel af børnene, der faktisk ikke får lommepenge af deres forældre (21%). Andelen af børn, der ikke får lommepenge, udgøres af dobbelt så mange 10-12-årige (28%) som 13-15-årige (15%).

Børn skal generelt udføre forskellige pligter for at få lommepenge. Det er kun 17 procent af børnene, der ikke skal gøre noget for at få lommepenge. De mest udførte pligter er husligt arbejde (57%), at rydde op på sit værelse (52%) og at dække bord/tage ud af bordet (49%).

Sp.8 Hvad skal du gøre du for at få lommepenge af dine forældre?

Base: Total (477), 10-12 år (NET) (216), 13-15 år (NET) (261)

Får lommepenge af forældre

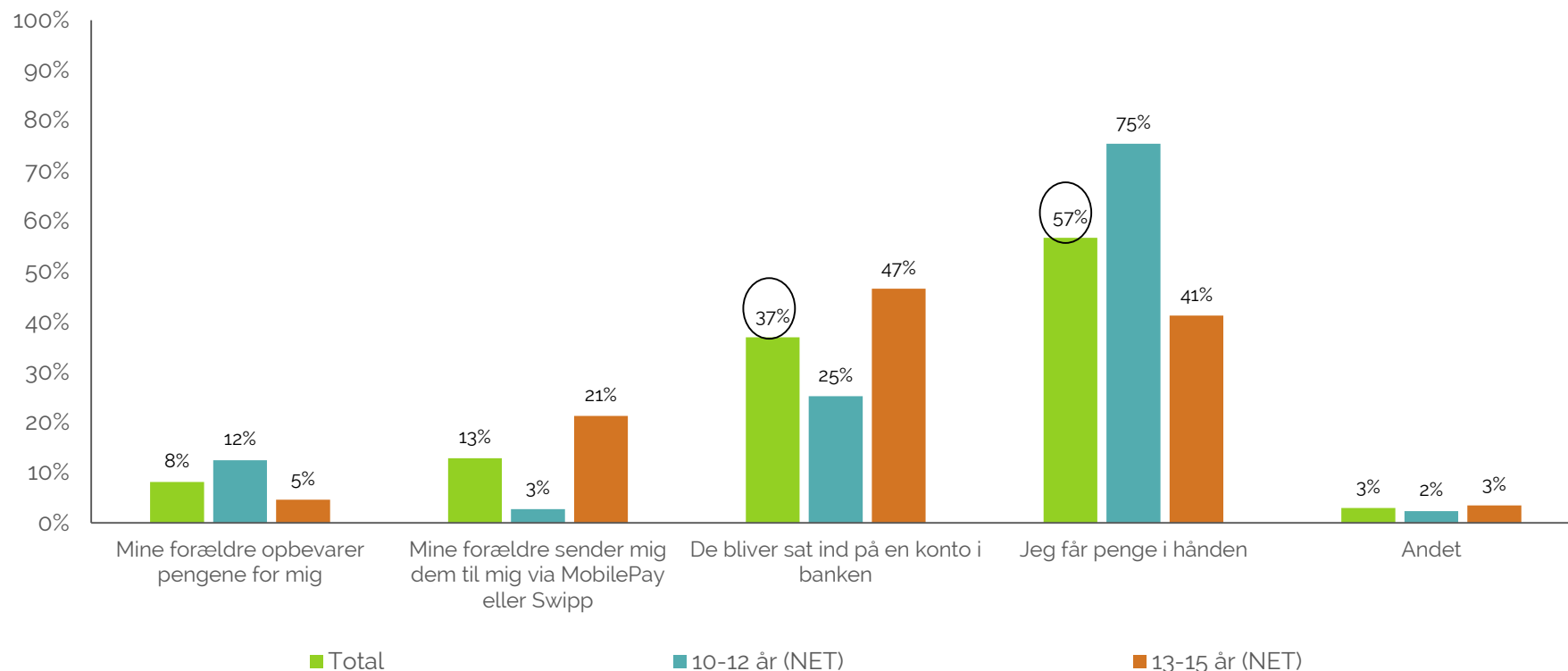


Børn i alderen 13-15 år (15%) udfører havearbejde for at få lommepenge i højere grad end børn i alderen 10-12 år (9%). Omvendt skal børn i alderen 10-12 år (57%) dække/tage ud af bordet for at få lommepenge i højere grad end børn i alderen 13-15 år (42%).

57 procent af børnene får lommepenge ved at få dem i hånden som kontanter, mens 37 procent får lommepengene sat ind på en konto. Blandt de 13-15-årige får hver femte lommepenge overført via tjenester som MobilePay og Swipp (21%).

Sp.9 Hvordan får du dine lommepenge?

Base: Total (477), 10-12 år (NET) (216), 13-15 år (NET) (261)
Får lommepenge af forældre



Der er markant stor forskel på, hvordan de to aldersgrupper får deres lommepenge udbetalt. Flest børn i alderen 10-12 år får deres lommepenge udbetalt ved at få dem i hånden (75%), mens flest børn i alderen 13-15 år får sat deres lommepenge ind på en konto (47%).

Der er markant flere børn i alderen 13-15 år (21%) end i alderen 10-12 år (3%), der får overført deres lommepenge via tjenester som MobilePay og Swipp (21%).

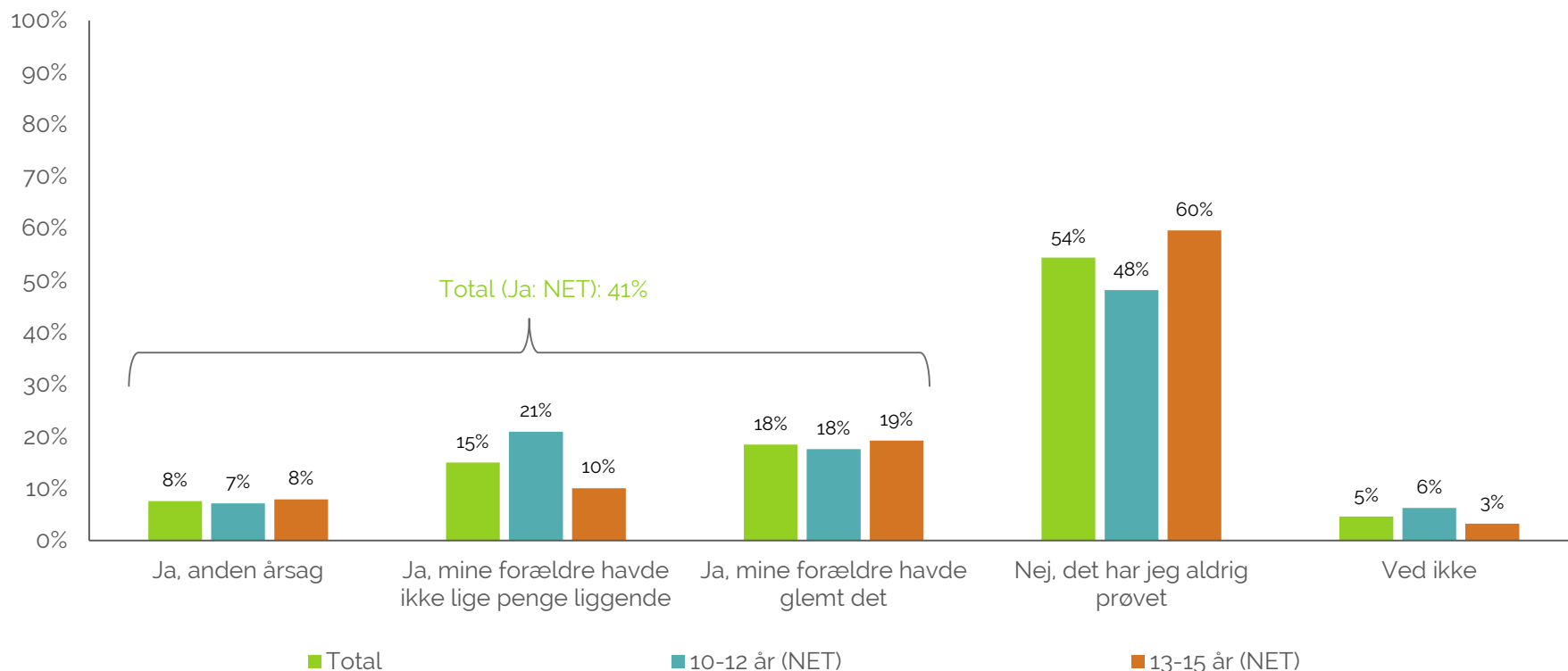
Der er mere end dobbelt så mange af de 10-12-årige (12%) som 13-15-årige (5%), hvis forældre opbevarer deres penge for dem.

Samlet set har 41 procent af børnene oplevet ikke at få lommepenge som aftalt. Den manglende udbetaling af lommepenge skyldes først og fremmest glemsomhed fra forældrenes side.

Sp.10 Har du oplevet, at du ikke har fået dine lommepenge som aftalt?

Base: Total (477), 10-12 år (NET) (216), 13-15 år (NET) (261)

Får lommepenge af forældre



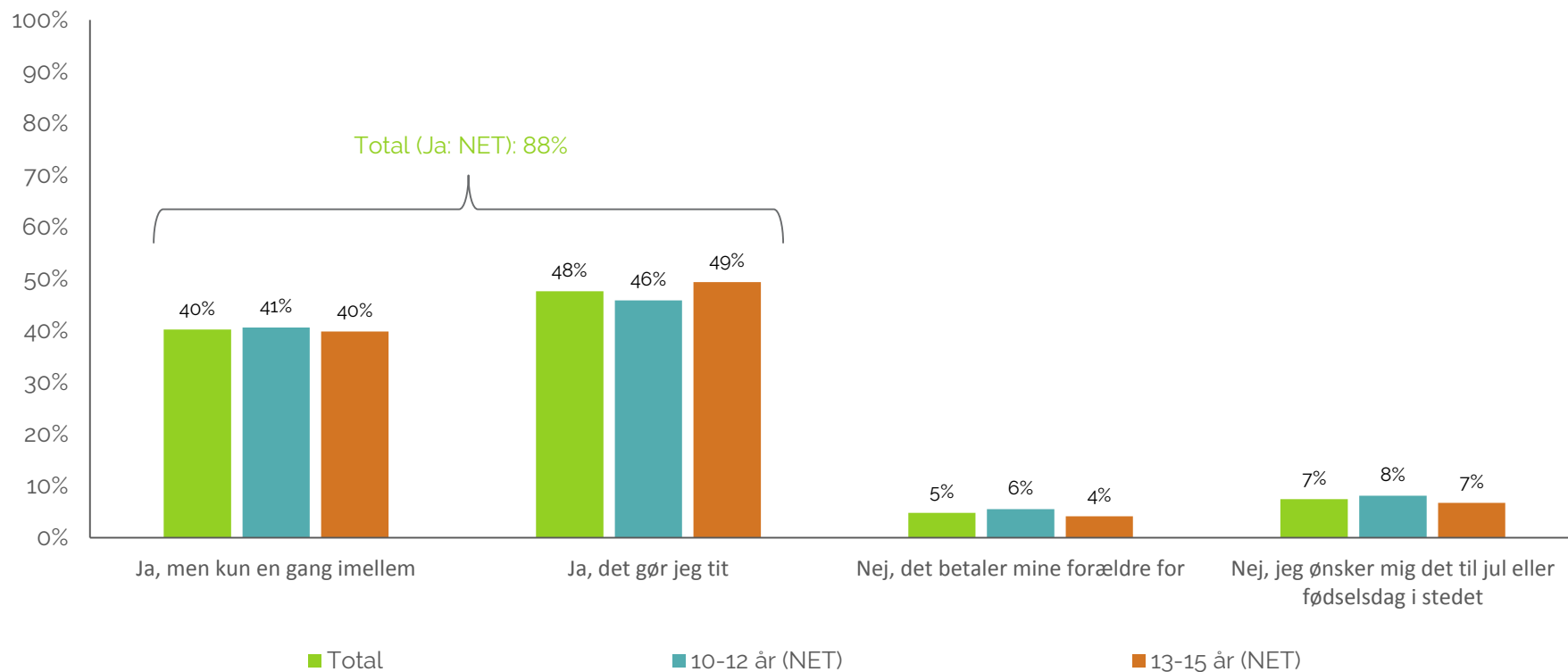
Dobbelt så mange af de 10-12-årige (21%) som 13-15-årige (10%) har oplevet ikke at få deres lommepenge, fordi deres forældre ikke lige havde penge liggende. At der er så stor forskel på de to aldersgrupper på det punkt, kan skyldes, at der er flere 10-12-årige end 13-15-årige, der får lommepenge udbetalt kontant.

Børn som forbrugere

9 ud af 10 børn sparer op, hvis der er noget, de gerne vil have (88%)

Sp.11 Sparer du op, hvis der er noget, du gerne vil have?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)

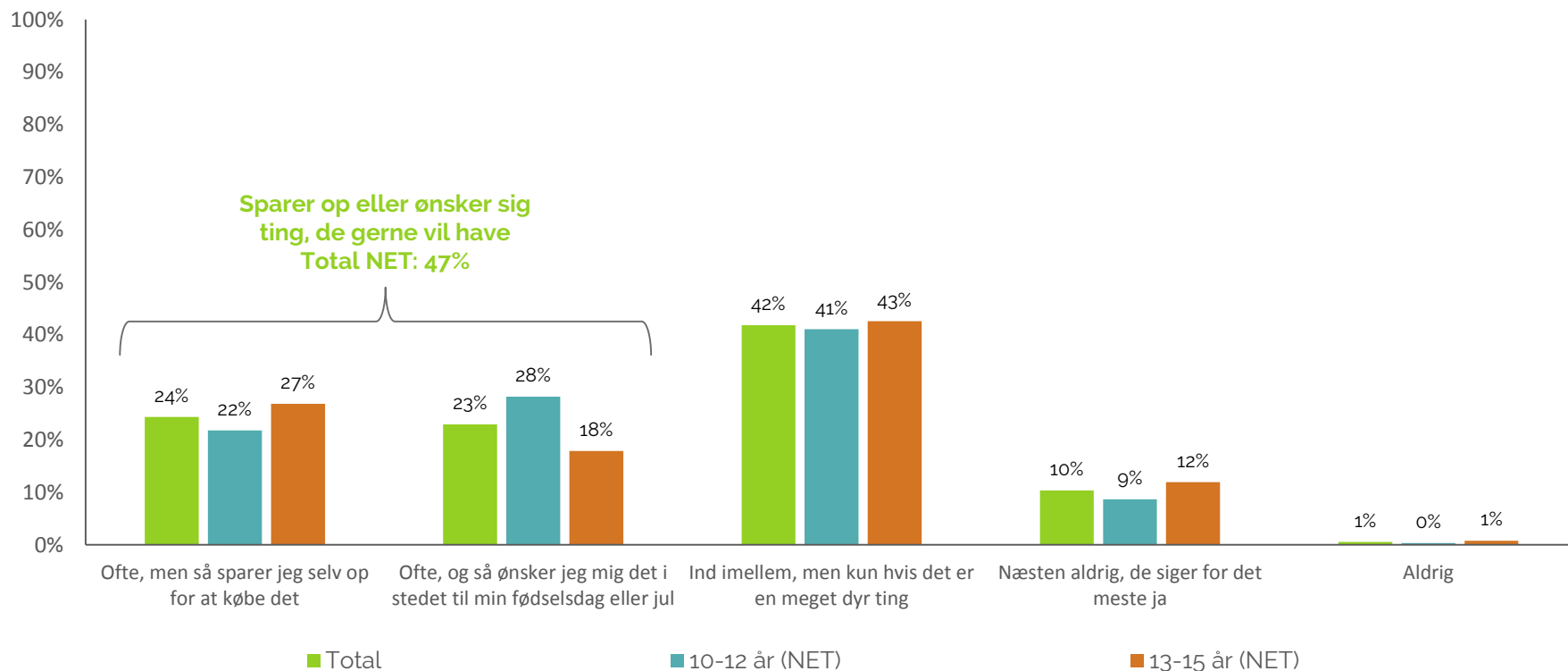


Aldersgrupperne ligner hinanden i forhold til det at spare op til ting, de ønsker sig.

47 procent af børnene oplever ofte, at deres mor og far siger nej til ting, de gerne vil have, hvilket gør, at de i stedet enten sparer op (24%) eller ønsker sig (23%) det, de gerne vil have.

Sp.12 Hvor tit siger din mor og far nej til, at du må få noget, du gerne vil have?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)

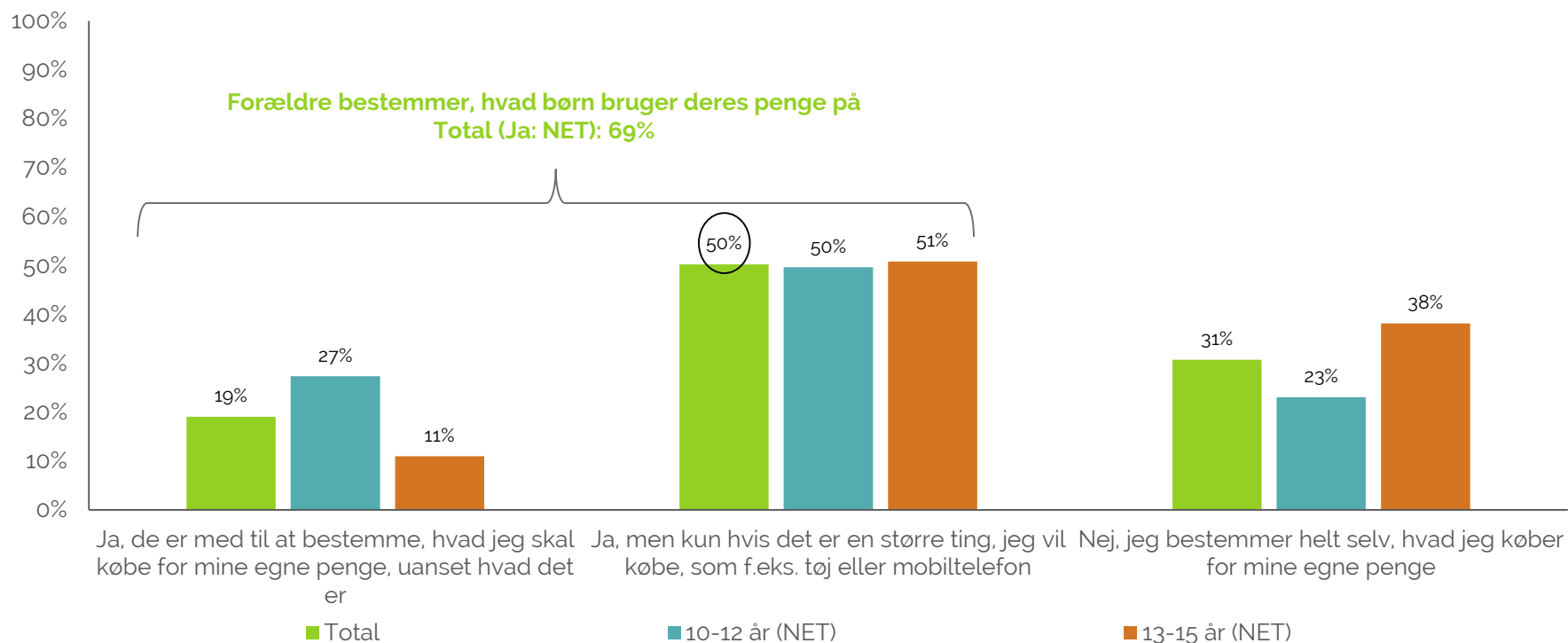


Ud af de to aldersgrupper er der en del flere børn i alderen 10-12 år (28%), der ofte oplever, at deres forældre siger nej til ting, de gerne vil have, og som derfor i stedet ønsker sig tingen i gave til fødselsdag eller jul. Det tilsvarende tal er 18 procent for de 13-15-årige.

7 ud af 10 børn tilkendegiver, at deres forældre bestemmer over, hvad de bruger deres penge på (69%). Forældrene bestemmer især over, hvad børnene bruger deres penge på, når det vedrører køb af større ting (50%).

Sp.13 Bestemmer dine forældre over, hvad du bruger dine penge på?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)



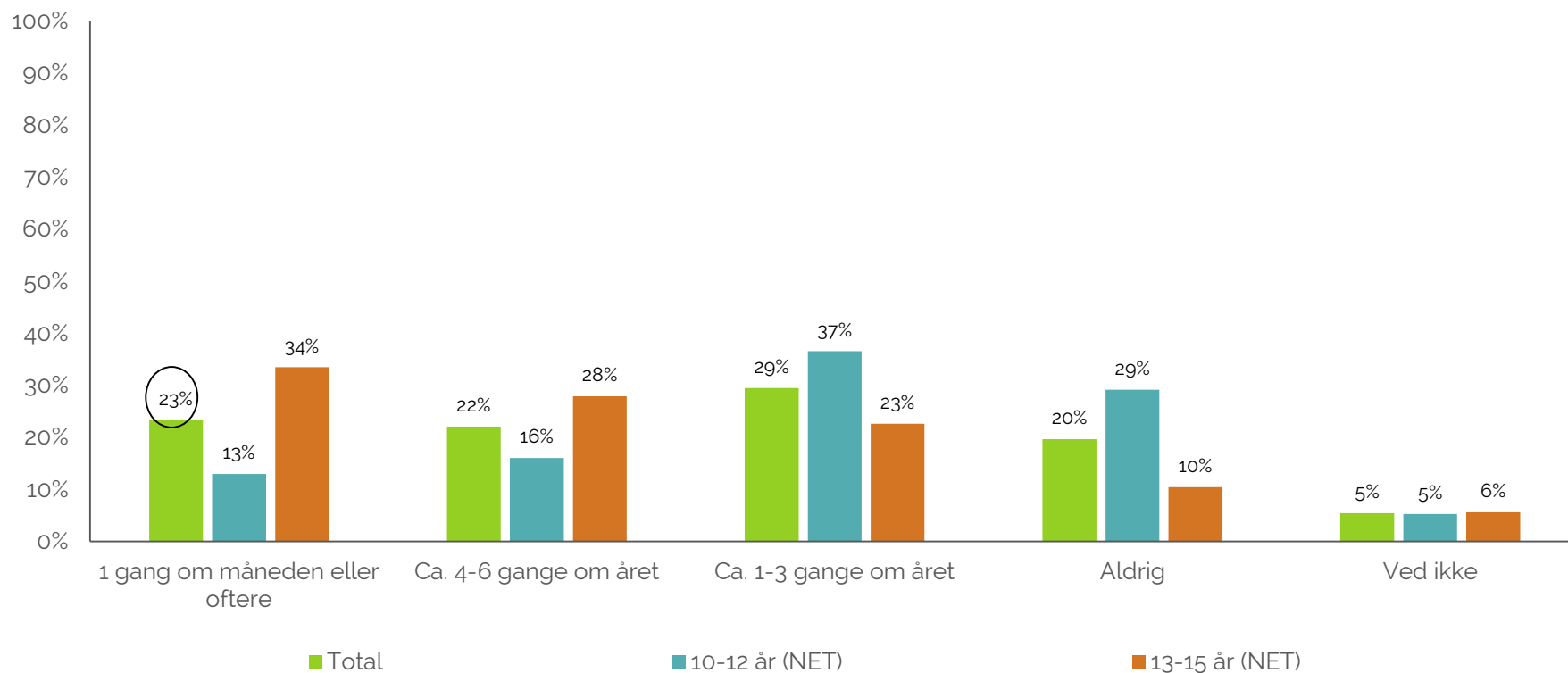
Langt flere børn i alderen 10-12 år (27%) end børn mellem 13-15 år (11%) oplever, at deres forældre generelt bestemmer over, hvad de bruger deres penge på, uanset hvad det er.

Lige mange i de to aldersgrupper oplever, at deres forældre bestemmer, hvad de skal bruge deres penge på, når der er tale om køb af en større ting som f.eks. tøj eller en mobiltelefon.

23 procent af børnene handler selv eller sammen med deres forældre på internettet én eller flere gange om måneden.

Sp.14 Hvor ofte handler du selv eller sammen med dine forældre på internettet?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)

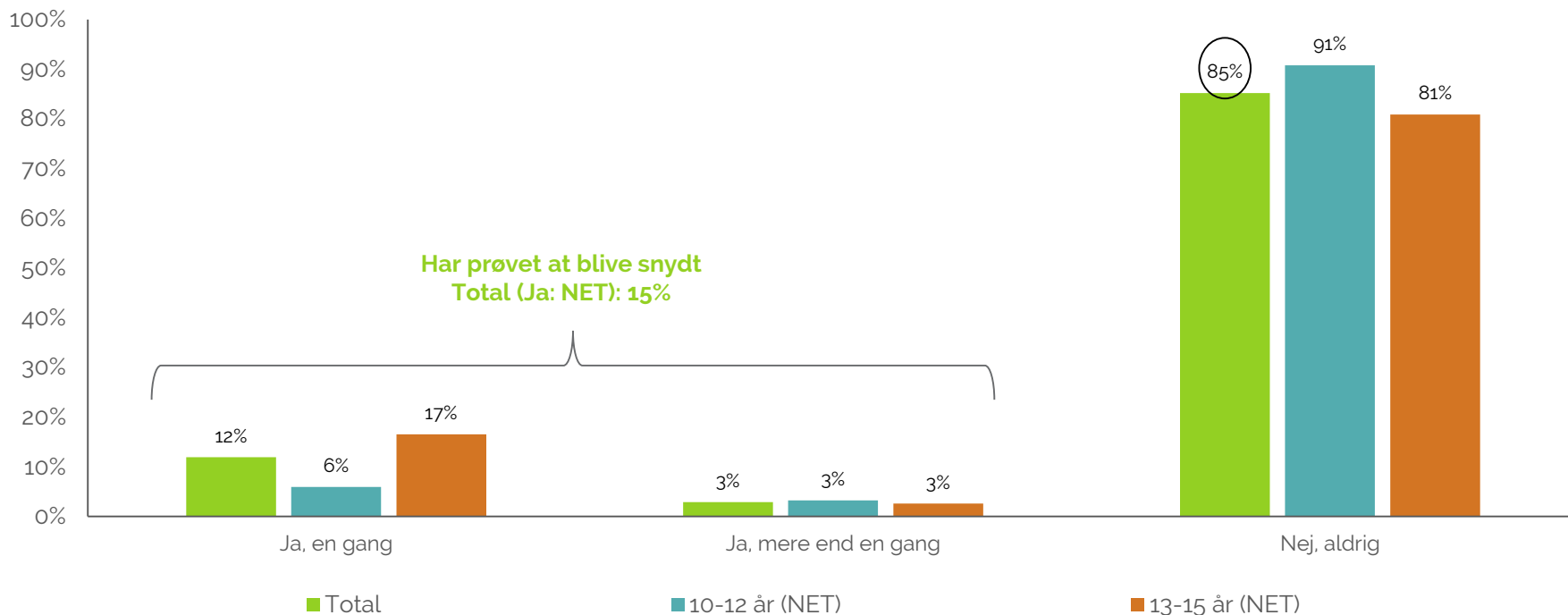


De 13-15-årige handler oftere på internettet end de 10-12-årige.

15 procent blandt de som har handlet på internettet prøvet at blive snydt i forbindelse med køb.

Sp.15 Har du oplevet, at du selv eller sammen med dine forældre er blevet snydt, når du/I har købt noget på internettet?

Base: Total (486), 10-12 år (NET) (211), 13-15 år (NET) (275)
Handler selv eller med forældre på internettet



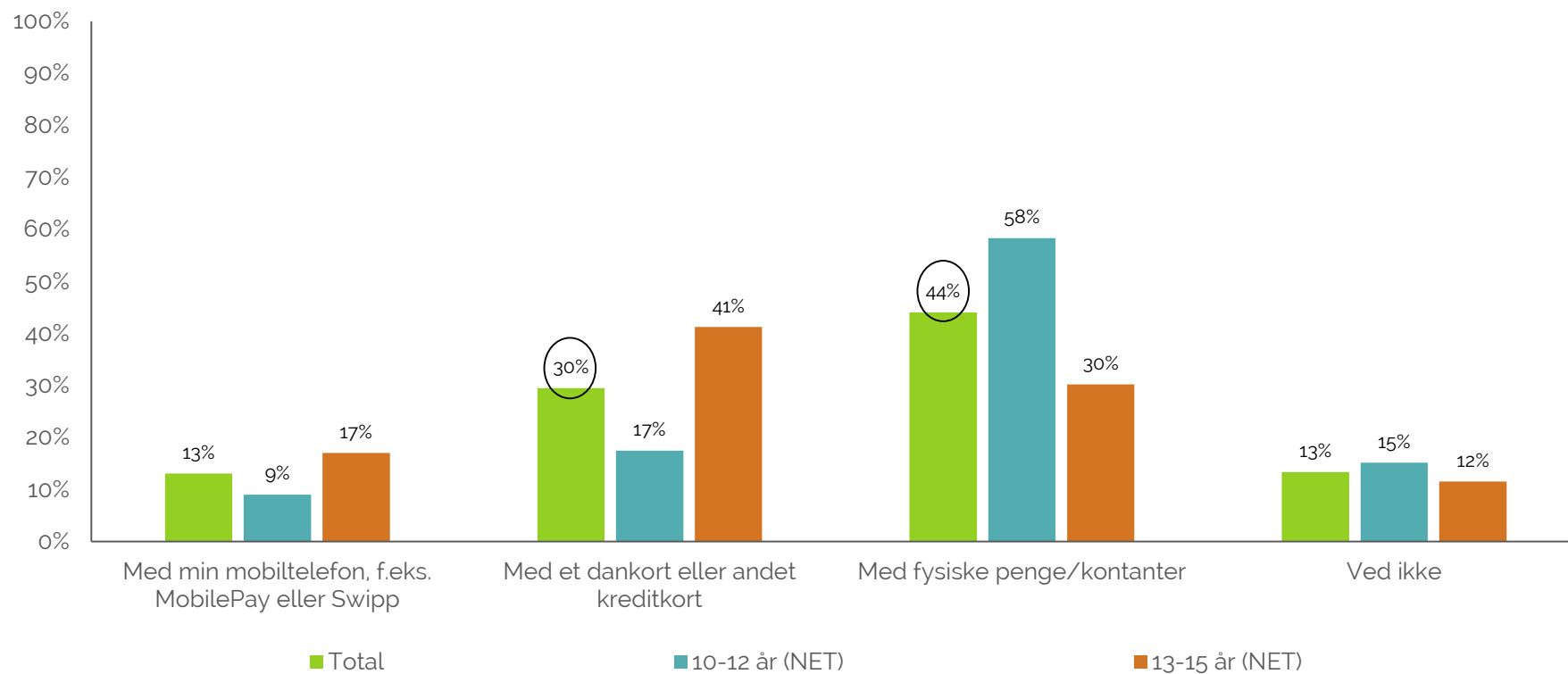
Tre gange så mange børn i alderen 13-15 år (17%) som i alderen 10-12 år (6%) har oplevet at blive snydt i forbindelse med køb på internettet. Forskellen kan eventuelt skyldes, at de 13-15-åriges købsfrekvens på internettet er hyppigere end de 10-12-åriges.

Holdning til kontanter

Børn foretrækker først og fremmest at betale med fysiske penge/konter (44%), når de handler i en butik. På andenpladsen kommer betaling med dankort/andet kreditkort (30%).

Sp.16 Hvis du selv må vælge, hvordan vil du så helst betale i en butik?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)



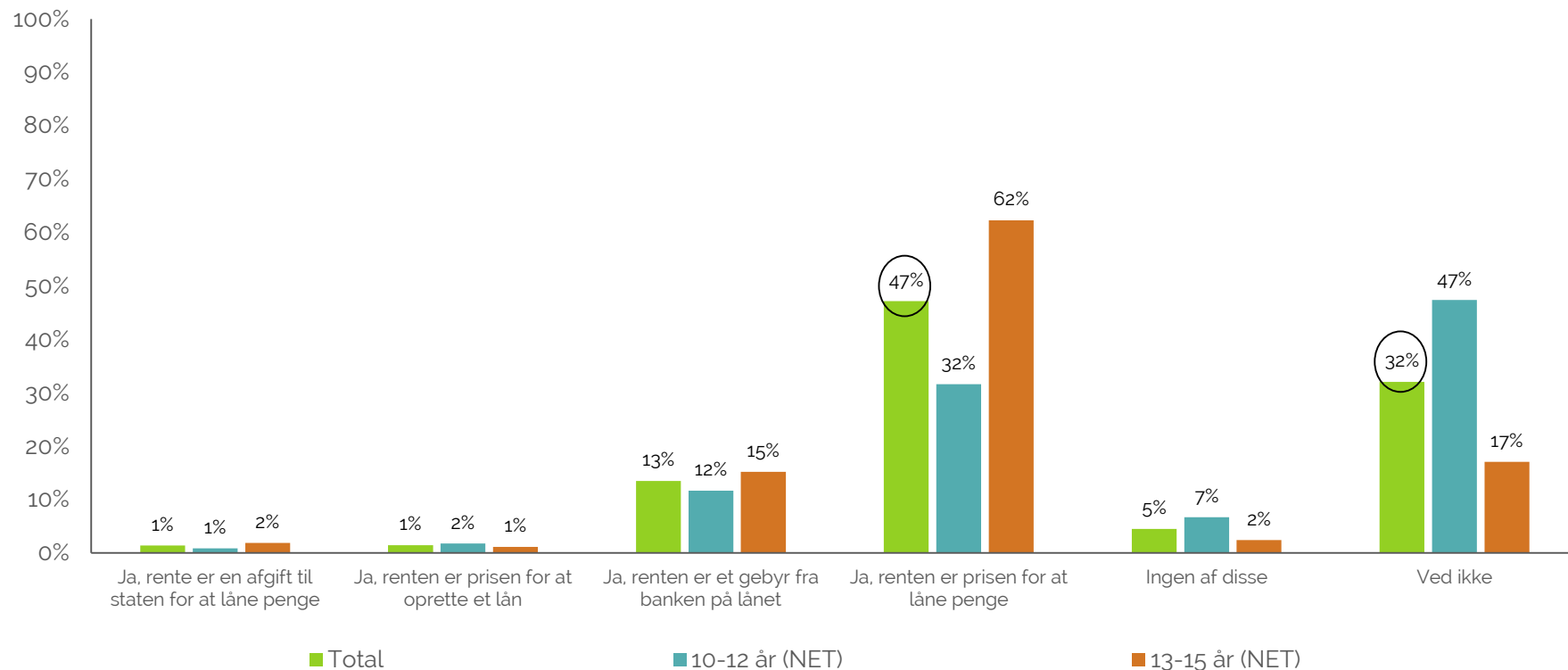
Der er væsentlige forskelle de to aldersgrupper imellem. Sammenlignet med børn i alderen 13-15 år (30%) foretrækker næsten dobbelt så mange børn i alderen 10-12 år (58%) at betale med fysiske penge/konter i en butik. Omvendt er dankort/andet kreditkort den klart mest foretrukne betalingsmetode blandt børn i alderen 13-15 år (41%), mens markant færre børn i alderen 10-12 år (17%) foretrækker denne betalingsmetode. Dobbelt så mange af de 13-15-årige (17%) som de 10-12-årige (9%) foretrækker at betale med MobilePay/Swipp.

Viden om penge og privatøkonomi

47 procent af børnene ved, at en rente er prisen for at låne penge. Der er samtidig en stor andel på 32%, der ikke ved, hvad en rente er.

Sp.17 Ved du, hvad en rente på et lån er?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)

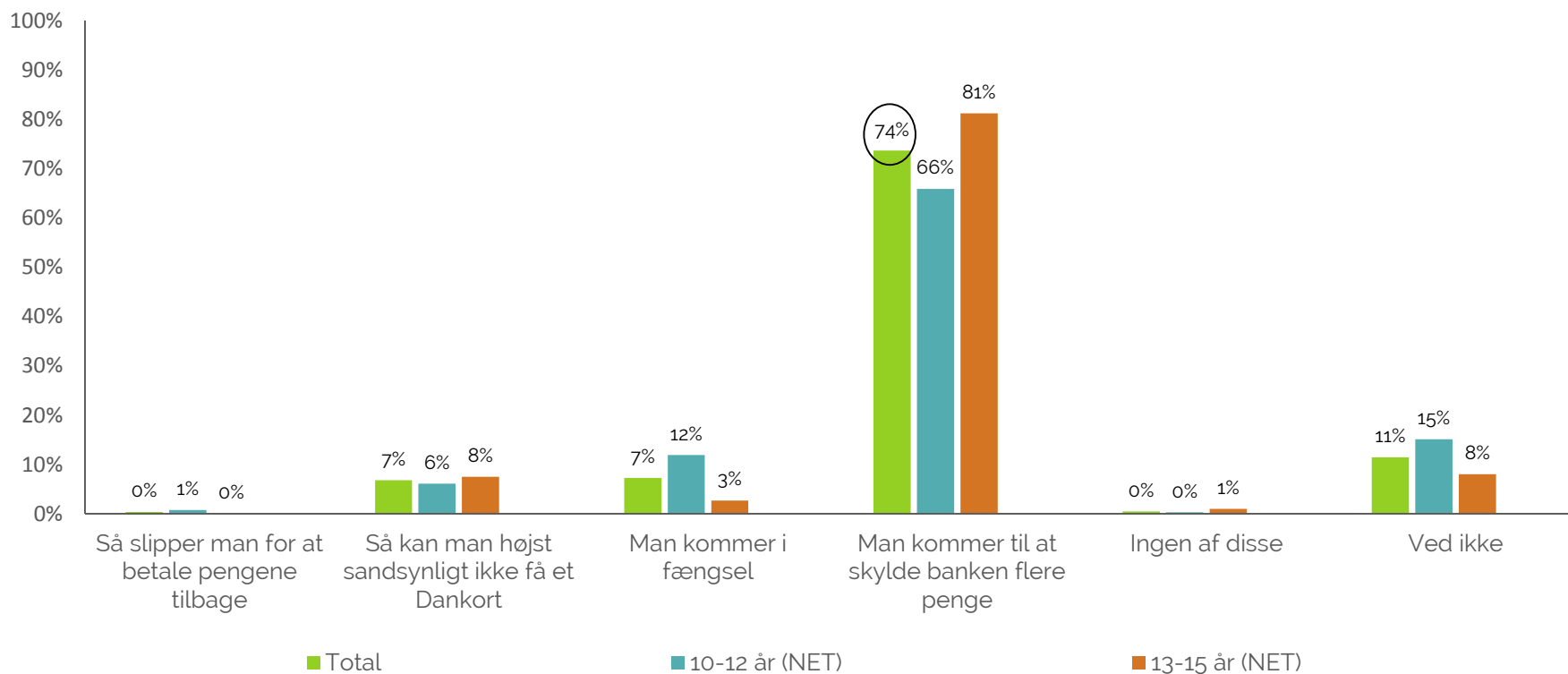


Den manglende viden om, hvad en rente er, er markant mere udtalt blandt børn i alderen 10-12 år (47%) end blandt børn i alderen 13-15 år (17%).

7 ud af 10 børn tror, at man kommer at skylde banken flere penge, hvis man ikke tilbagebetaler penge, man har lånt i banken (74%). Knap 1 ud af 10 tror, at manglende tilbagebetaling resulterer i, at man kommer i fængsel (7%), og at man ikke kan få et Dankort (7%).

Sp.18 Hvad tror du der sker, hvis man ikke betaler de penge man har lånt i banken tilbage?

Base : Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)

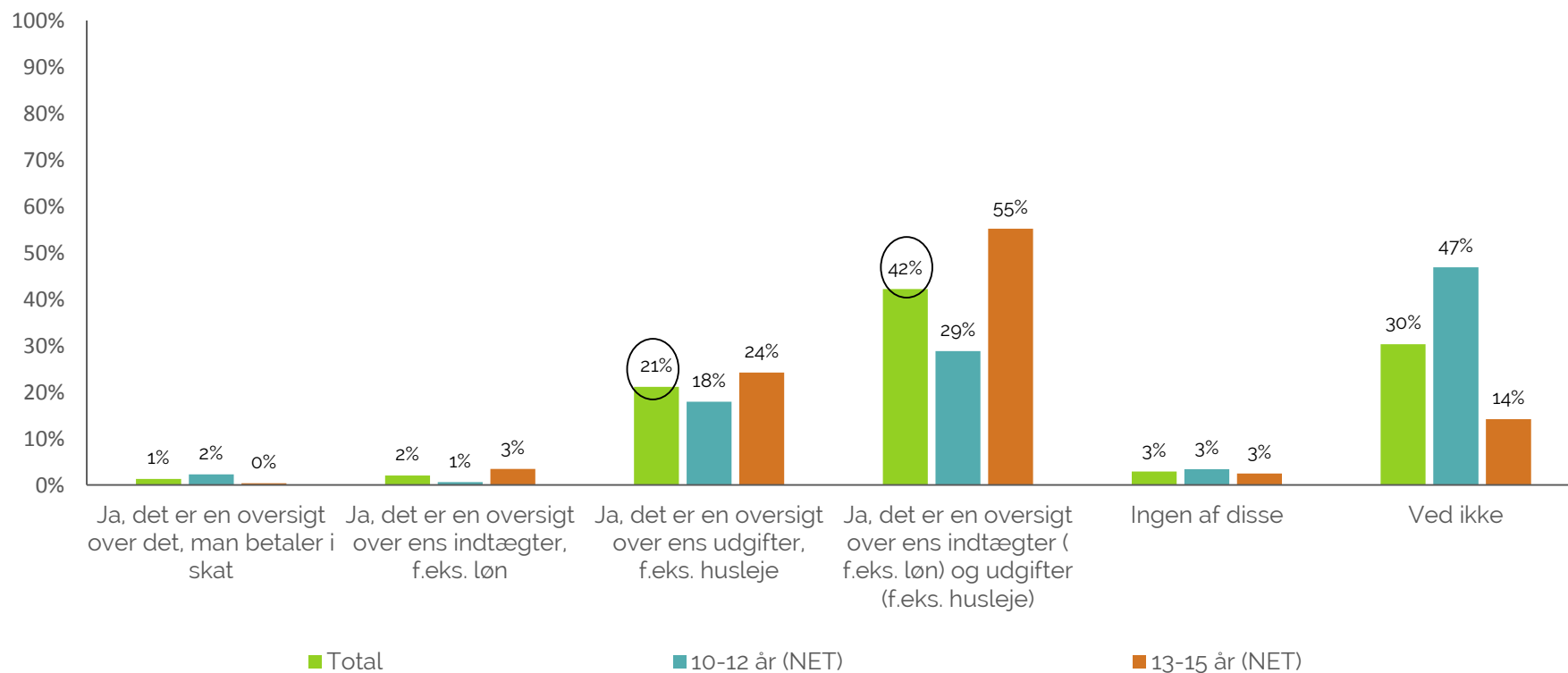


Børn i alderen 10-12 år er mere usikre på udfaldet af ikke at betale penge tilbage til banken end de 13-15-årige. De 10-12-årige tror i højere grad, at man kommer i fængsel og svarer også "Ved ikke" i meget større omfang end de 13-15-årige.

Børnene er lidt forvirrede om, hvad et budget er. 42 procent af børnene ved, at budget er en oversigt over ens indtægter og udgifter. Omvendt er der 21 procent, der tror, at budget kun er en oversigt over ens udgifter, og 30 procent, der ikke ved, hvad et budget er.

Sp.19 Ved du hvad et budget er?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)

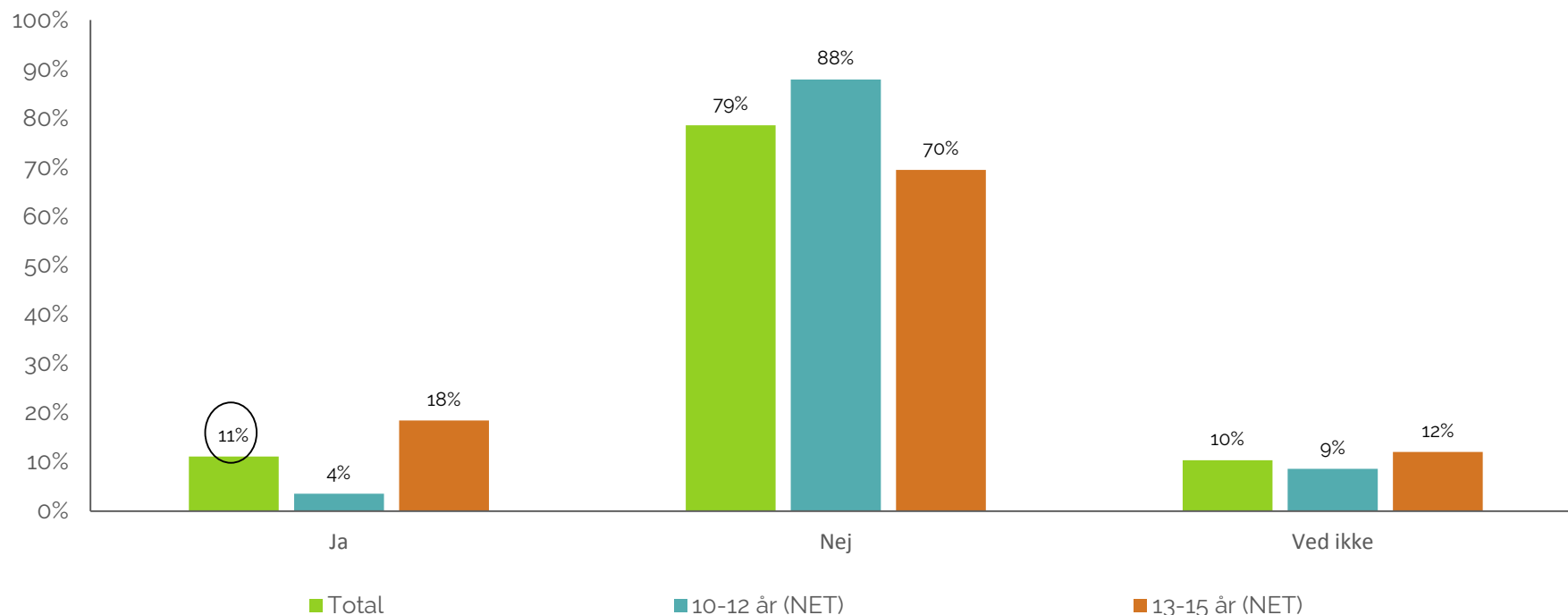


De 10-12-årige er langt mere usikre på, hvad et budget er end de 13-15-årige. Det ses ved, at der både er næsten dobbelt så mange børn i alderen 13-15 år (55%) som børn i alderen 10-12 år (29%), der ved, at et budget er en oversigt over ens indtægter og udgifter, og ved, at mere end tre gange så mange 10-12-årige (47%) som 13-15-årige (14%) faktisk ikke ved, hvad et budget er.

1 ud af 10 børn har hørt om faste og variable omkostninger (11%).

Sp.20 Har du hørt om faste og variable omkostninger?

Base: Total (605), 10-12 år (NET) (298), 13-15 år (NET) (307)



Vidensniveauet om faste og variable omkostninger er næsten fem gange højere blandt børn i alderen 13-15 år (18%) end blandt børn i alderen 10-12 år (4%).

**We have a panel of almost 4 million
people worldwide**

A hand holding a magnifying glass over a crowd of people. The magnifying glass is positioned over a red horizontal band that contains the text 'Kontakt YouGov'. The crowd of people is drawn in a simple, sketchy style, with some individuals appearing more prominent than others. The background is white, and the overall theme is one of public engagement and data collection.

Kontakt YouGov

**providing us with a live,
continuous stream of data...**

YOU GOV BY THE NUMBERS

4 MILLION

NUMBER OF PEOPLE WHO PARTICIPATE IN YOU GOV PANELS

2000 YOU GOV FOUNDED IN UK

20

NUMBER OF YOU GOV OFFICES IN WORLDWIDE

591

NUMBER OF YOU GOV EMPLOYEES WORLDWIDE

18 MILLION

NUMBER OF SURVEYS COMPLETED IN FISCAL YEAR 2014

#1

YOU GOV IS NAMED THE MOST QUOTED SOURCE IN THE UK

>2000

NUMBER OF POLITICAL, CULTURAL, COMMERCIAL CLIENTS SERVED IN FY14

33

NUMBER OF YOU GOV PANELS WORLDWIDE

23

GLOBAL RANK OF YOU GOV IN AMA GOLD REPORT

YouGov®

Kontakt

Uffe Dambmann

Key Account Manager

YouGov Denmark

✉ uffe.dambmann@yougov.com

📱 +45 2568 5112

☎ +45 7027 2224

Simon Larsen

Research Consultant

YouGov Denmark

✉ simon.larsen@yougov.com

📱 +45 2568 5112

☎ +45 7027 2224

YouGov Denmark A/S

Bryggervangen 55. 1
2100 København Ø
Tel: +45 7027 2224
www.yougov.dk

YouGov Norway AS

Møllergata 8
0179 Oslo
Tel: +47 22 42 32 00
www.yougov.no

YouGov Sweden AB

Holländargatan 17 B
111 60 Stockholm
Tel: +46 8 41 00 58 10
www.yougov.se

YouGov Finland Oy

Myllypellontie 3 C 63
00650 Helsinki
Tel: +35 8 40 772 2651
www.yougov.fi

YouGov Sweden AB

Västergatan 1
211 21 Malmö
Tel: +46 40 630 16 20
www.yougov.se

